

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Ndob/5/2020
Identifikačné číslo spisu: 1117223846
Dátum vydania rozhodnutia: 08.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Pepelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1117223846.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1/ ADS PROPERTY, s. r. o., so sídlom Laurinská 2, Bratislava, IČO: 47 679 212, 2/ F. S. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y. XX, G., 3/ V. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom V. XX/XX, G., všetci zastúpení Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, Bratislava, IČO: 47 232 471, proti žalovanému: Carlton Property, s. r. o., so sídlom Hviezdoslavovo nám. 3, Bratislava, IČO: 36 860 492, za účasti intervenienta na strane žalovaného: S.. D. S., S., nar. XX. XX. XXXX, bytom L. XXXX/XX, G., zast. FUTEJ & Partners, s.r.o. so sídlom Radlinského 2, Bratislava, IČO: 35 955 341, o určenie neplatnosti rozhodnutia jediného spoločníka, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 28Cb/150/2017, o námietke zaujatosti uplatnenej intervenientom na strane žalovaného proti sudcom Okresného súdu Bratislava I a sudcom Krajského súdu v Bratislave, takto

rozhodol:

Sudkyne Krajského súdu v Bratislave JUDr. Oľga Bahníková, JUDr. Ľubica Krišková a JUDr. Ľubica Břoušková nie sú vylúčené z prejednávania a rozhodovania sporu vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 2Cob/100/2019.

Odôvodnenie

1. Predsedníčka senátu Krajského súdu v Bratislave 2Cob, JUDr. Oľga Bahníková, podaním zo 4. februára 2020 v súlade s ustanovením § 54 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) predložila Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd SR“ alebo „najvyšší súd“) spis Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 28Cb/150/2017, na rozhodnutie o námietke zaujatosti, ktorú uplatnil intervenient na strane žalovaného (nesprávne ho uvádza ako „žalobcu“ - pozn. najvyššieho súdu), spolu s vyjadreniami členiek označeného odvolacieho senátu k predmetnej námietke.

2. Intervenient na strane žalovaného, S.. D. S., S. (ďalej len „intervenient“) písomným podaním z 29. januára 2020 (č. l. 790 a nasl.) vzniesol námietku zaujatosti proti členkám senátu Krajského súdu v Bratislave 2Cob, sudkyňiam JUDr. Oľge Bahníkovej, JUDr. Ľubici Kriškovej a JUDr. Ľubici Břouškovovej, všetkým sudcom Okresného súdu Bratislava I a všetkým sudcom Krajského súdu v Bratislave s

návrhom na ich vylúčenie z prejednávania a rozhodovania predmetného sporu a zároveň podal návrh na prikázanie sporu z dôvodu nutnosti podľa § 39 ods. 1 C. s. p. inému súdu mimo obvod Krajského súdu v Bratislave.

2.1. Svoju námietku zaujatosti odôvodnil tým, že existujú veľmi silné indicie zaujatosti konkrétnych sudcov Okresného súdu Bratislava I a Krajského súdu v Bratislave, pričom poukázal na komunikáciu medzi Z.. I. N. a S. H. z aplikácie Threema, ktorej časť, týkajúcu sa konaní, v ktorých je účastníkom konania intervenient, jeho manželka L. H. a obchodné spoločnosti ADS PROPERTY, s. r. o., Carlton Property, s. r. o., AREC 3, s. r. o., ARTHUR CONSULTING, s.r.o. a EQUITY TRUST, s.r.o., pripojil k námietke zaujatosti. Predmetnú komunikáciu mal intervenient získať 22. januára 2020 a podľa neho dosahuje také obľudné rozmery, že pôjde o dokonanie úplného rozkladu právneho štátu, ak pre tieto zásadné podozrenia nebudú oba sudy kompletne vylúčené z rozhodovacej činnosti.

2.2. Vo vzťahu k členkám senátu odvolacieho súdu, ktorý má vo veci rozhodovať (t. j. vo vzťahu k senátu 2Cob), intervenient uviedol, že nedisponuje žiadnymi konkrétnymi ani nepriamymi indíciami, ktoré by nasvedčovali o ich zaujatosti, preto sám pripúšťa, že je možné, že zaujatými nie sú.

2.3. Všeobecne však vo vzťahu k sudcom Krajského súdu v Bratislave intervenient uviedol, že minimálne časť sudcov odvolacieho súdu je vo všetkých sporoch, v ktorých je intervenient jednou zo sporových strán a druhou stranou sporu sú páni A. a E. alebo obchodné spoločnosti ADS PROPERTY, s. r. o. alebo Carlton Property, s. r. o. zaujatá, pričom nie je možné objektívne určiť, ktorí sudcovia sú zaujatí a ktorí nie sú. Intervenient sa opiera o vyhlásenia z komunikácie z aplikácie Threemy medzi Z.. Z. alebo Z.. N. na jednej strane a S. H. na strane druhej, z ktorej má vyplývať, že určitá osoba (označená emotikonom hlavy mimozemšťana - pozn. najvyššieho súdu) má mať kraj (Krajský súd v Bratislave - pozn. najvyššieho súdu) pod palcom v celku. Má ísť síce o názor Z.. N., ktorý podľa intervenienta je potrebné vnímať v kontexte jeho skorších vyjadrení a predovšetkým v kontexte reálneho rozhodovania Krajského súdu v Bratislave v konaniach týkajúcich sa hotela Carlton. Konkrétne uviedol konania vedené pod sp. zn. 4Cob/205/2017, 4Cob/210/2017, 4Cob/211/2017, 4Cob/22/2018, 1Cob/49/2018, 1Cob/208/2019, 3Cob/90/2018, 3Cob/169/2019, 4Cob/111/2019 a 4Cob/197/2018. Poukázal na to, že členkou senátu 1Cob je JUDr. Andrea Haitová, sestra Z.. S. Z., ktorá sa spomína v prepisoch z komunikácie z aplikácie Threema v rôznych súvislostiach na viacerých miestach. Členkou senátu 3Cob je JUDr. Mária Ondrišová, ktorej nevesta Z.. H. Q., konala v neprospech intervenienta vo viacerých registrových konaniach vedených na Okresnom súde Bratislava I. Členkou senátu 4Cob je JUDr. Tatiana Pastieriková, ktorá sa spomína v kontexte, že na ňu má mať vplyv osoba pod menom Zoro.

2.4. Intervenient zároveň poukázal na to, že Krajský súd v Bratislave zamietol všetky ním podané sťažnosti, ktorými sa domáhal prešetrenia postupu Okresného súdu Bratislava I pri riešení jeho sťažností a podnetov.

3. Sudkyne Krajského súdu v Bratislave JUDr. Oľga Bahníková, JUDr. Ľubica Krišková a JUDr. Ľubica Břroušková vo svojich vyjadreniach z 3. februára 2020 k vznesenej námietke zaujatosti uviedli, že sa necítia byť vo veci zaujaté, strany sporu nepoznajú, nemajú žiadny vzťah k predmetu sporu a vylúčili akýkoľvek vplyv na ich rozhodovaciu činnosť (č. l. 834 až 836).

4. Najvyšší súd SR ako súd nadriadený Krajskému súdu v Bratislave (§ 54 ods. 1 C.s.p.) posudzoval opodstatnenosť námietky zaujatosti vznesenej intervenientom (§ 52 ods. 1 a 2 C.s.p. v spojení s § 49 ods. 1 C.s.p.) a skúmal existenciu dôvodov, pre ktoré je sudca, resp. celý senát vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci.

5. Podľa § 49 ods. 1 C. s. p., sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti. Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému

prejednaníu sporu, k nezaujatému prístupu súdu k stranám, ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní. Rovnako tak je zámerom tejto právnej úpravy predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania.

5.1. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu, a to buď: a/ k sporu, v rámci ktorého by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia sporu alebo konania, b/ k stranám sporu, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, c/ k zástupcom strán sporu, ktorý by bol založený na pomere vykazujúcim znaky vzťahu uvedeného pod písm. b/, alebo d/ k osobám zúčastneným na konaní (viď obdobne b/ a c/). Za relevantný sa pritom považuje iba taký vzťah, ktorý by (vzhľadom na jeho charakteristické znaky) pri všetkej možnej snahe sudcu o správnosť konania a rozhodovania ovplyvnil jeho objektívny pohľad na spor a v konečnom dôsledku by mohol viesť k vydaniu nezákonného rozhodnutia (pozri napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Nc/1/2017 z 31. januára 2017).

6. Pri posudzovaní dôvodnosti námietky zaujatosti o skutočnostiach vylučujúcich sudcu z prejednávania a rozhodovania sporu je nutné vychádzať zo zákonnej prezumpcie nestrannosti sudcov a z toho, že výnimky z tejto prezumpcie stanovuje iba zákon. Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania buď na základe oznámenia sudcu (§ 50 C. s. p.) alebo na základe uplatnenia námietky zaujatosti stranou sporu (§ 52 C.s.p.). Obsahom práva na prejednanie sporu pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania sporu pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie sporu nestranným súdom je len povinnosť súdu prejsť každý návrh oprávnenej osoby

na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania sporu pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03). Vzhľadom k tomu, že rozhodnutie

o vylúčení sudcu podľa § 49 až § 58 C. s. p. predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), možno sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania sporu skutočne iba výnimočne a z naozaj závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo. Pri posudzovaní dôvodov namietanej nezaujatosti treba mať na zreteli nielen právnu úpravu danú ustanoveniami C. s. p., ale tiež judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) a napokon aj závery, ku ktorým dospela doterajšia rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

7. ESLP pri riešení otázky nestrannosti sudcu vychádza z toho, že okrem nezávislosti sudcu je potrebné brať zreteľ aj na ďalšie aspekty subjektívneho a objektívneho charakteru. Tieto aspekty nestrannosti rozlíšil aj pri svojom rozhodovaní (pozri napríklad Piersack proti Belgicku). Subjektívna stránka nestrannosti sudcu sa týka jeho osobných prejavov vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu a k stranám sporu, prípadne k ich zástupcom.

Pri subjektívnej nestrannosti sa vychádza z prezumpcie nestrannosti dovtedy, kým nie je preukázaný opak. Na preukázanie nedostatku subjektívnej nestrannosti vyžaduje judikatúra ESLP dôkaz o skutočnej zaujatosti (pozri napríklad Hauschildt proti Dánsku). Požiadavka nestrannosti však nemôže byť dostatočne naplnená len subjektívnym testom, ktorý je náročný z hľadiska preukazovania. Na subjektívny test plynule nadväzuje test objektívny, ktorý si všíma, či sudca vykazuje legitímne pochybnosti z hľadiska jeho nestrannosti (uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 22/2019). Rozhodujúci preto nie je subjektívny aspekt, ale práve existencia objektívnych skutočností, so zreteľom na ktoré môžu vzniknúť pochybnosti o nestrannosti sudcu. Uplatňuje sa tu tzv. teória zdania nezaujatosti (viď tézu, že spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná). Nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť (Delcourt proti Belgicku). Objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prejednanému sporu, stranám, ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní. Rozhodujúcim prvkom v otázke rozhodovania o (ne)zaujatosti zákonného sudcu je, či obava strany sporu je objektívne oprávnená. Odpoveď na otázku, či sú obavy dotknutej osoby objektívne odôvodnené, záleží na konkrétnych okolnostiach prípadu (Chmelíř proti Českej

republike). Pri objektívnom posudzovaní nestrannosti sa zisťuje, či je možné nezávisle na správaní sudcu na základe určitých overiteľných skutočností spochybníť jeho nestrannosť, pričom aj vonkajšie zdanie môže mať istý význam, nakoľko „v stávke“ je tiež dôvera, ktorú sudy v demokratickej spoločnosti musia vzbudzovať vo verejnosti (napr. Morel proti Francúzsku). Objektívnym testom sa teda skúma, či sudca ponúka dostatočné záruky, aby boli vylúčené všetky legitímne pochybnosti o nestrannosti sudcu (Piersack proti Belgicku). Relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Nie je prípustné vychádzať iba z pochybností o pomere sudcu k prejednávanej veci alebo stranám, či ich právnym zástupcom, ale iba z hmotno-právneho rozboru skutočností, ktoré k týmto pochybnostiam viedli (pozri napr. nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 105/01). Za objektívne nie je možné teda považovať ani to, ako sa nestrannosť sudcu iba subjektívne javí vonkajšiemu pozorovateľovi (strane sporu), ale to, či reálne neexistujú objektívne okolnosti, ktoré by mohli objektívne viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca určitým nie celkom nezaujatým vzťahom k veci disponuje (pozri napríklad nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 371/04). Objektívnu nestrannosť však nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje z prejednávania a rozhodovania veci.

8. Nadriadený súd teda môže vylúčiť namietaného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci až vtedy, keď je evidentné, že vzťah sudcu nie je stranou len tvrdený, ale že skutočne existuje a svojou povahou a intenzitou vykazuje znaky relevantné v zmysle § 49 ods. 1 C.s.p. Rozhodujúca je tak existencia objektívnych skutočností, ktoré sa musia preukázať, a nie subjektívne domnienky uvedené stranou sporu. Pri rozhodovaní o námietke zaujatosti je nevyhnutné prednostne posudzovať, či sú dané dôvody pre vylúčenie zákonného sudcu (člena senátu, resp. celého senátu) a až po kladnom závere (t. j. že je dôvod pre vylúčenie zákonného sudcu) môže nadriadený súd posudzovať námietku zaujatosti, aj vo vzťahu k ďalším, stranou sporu namietaným sudcom.

8.1. Na základe uvedeného sa najvyšší súd zaoberal tým, či sú dané dôvody pre vylúčenie sudkýň JUDr. Oľgy Bahníkovej, JUDr. Ľubice Kriškovej a JUDr. Ľubice Brouškovej, podľa § 49 ods. 1 C.s.p..

9. V rozhodovanej veci podľa najvyššieho súdu v tomto štádiu konania nie sú dané dôvody pre vylúčenie sudkýň JUDr. Oľgy Bahníkovej, JUDr. Ľubice Kriškovej a JUDr. Ľubice Brouškovej, ako členiek senátu 2Cob, ktorému bola predmetná vec pridelená na rozhodnutie o odvolaní intervenienta proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie. V rozhodovanej veci nebola intervenientom preukázaná skutočná zaujatosť ním namietaných konajúcich sudkýň Krajského súdu v Bratislave. Z obsahu predloženého súdneho spisu, námietky zaujatosti (vrátane priloženého prepisu komunikácie z aplikácie Threema) a ani z vyjadrenia jednotlivých členiek senátu odvolacieho súdu 2Cob nevyplýva v tomto štádiu konania splnenie zákonných dôvodov uvedených v ustanovení § 49 ods. 1 C.s.p. pre rozhodnutie o vylúčení členiek senátu odvolacieho súdu 2Cob. Intervenient žiadnym (ani len nepriamym) spôsobom nepreukázal, že by sudkyne Krajského súdu v Bratislave JUDr. Oľga Bahníková, JUDr. Ľubica Krišková a JUDr. Ľubica Broušková mali nejaký pomer k stranám sporu, ich zástupcom, prípadne k prejednávanému sporu, resp. že by na ich rozhodovaciu činnosť mala vplyv nejaká tretia osoba, aby bol spor rozhodnutý určitým spôsobom (napr. v neprospech intervenienta). K tomuto záveru najvyšší súd doplnia, že samotný intervenient vo svojej námietke zaujatosti výslovne uviedol, že najmä v prípade senátu Krajského súdu v Bratislave 2Cob nemá ani žiadne konkrétne nepriame indície a že je možné pripustiť, že zaujatými nie sú. Z uvedeného dôvodu najvyšší súd pri svojom rozhodovaní (a to pri zohľadnení všetkého vyššie uvedeného) vychádzal z prezumpcie nestrannosti konajúcich sudkýň, a to z dôvodu, že intervenient neuviedol konkrétne objektívne okolnosti, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že konkrétne sudkyne disponujú určitým nie celkom nezaujatým vzťahom k veci, resp. že by poukázal na akúkoľvek konkrétnu skutočnosť svedčiacu o tom, že by na rozhodovaciu činnosť konkrétnych sudkýň mala mať vplyv nejaká tretia osoba. Najvyšší súd poukazuje aj na vyjadrenia menovaných sudkýň Krajského súdu v Bratislave k vznesenej námietke zaujatosti, z ktorých vyplýva, že nepoznajú strany sporu ani ich zástupcov, nemajú

pomer k rozhodovanej veci, stranám sporu a k ich zástupcom a v ktorých výslovne vylúčili akýkoľvek vplyv na ich rozhodovaciu činnosť.

10. Nakoľko zo vznesenej námietky zaujatosti a z vyjadrenia namietaných sudkýň neboli zistené žiadne skutočnosti významné z hľadiska § 49 ods. 1 C.s.p., ktoré by spochybňovali nezaujatosť a neustrannosť sudkýň Krajského súdu v Bratislave JUDr. Oľgy Bahníkovej, JUDr. Ľubice Kriškovej a JUDr. Ľubice Břouškovéj, rozhodujúcich v spore vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 2Cob/100/2019, najvyšší súd podľa § 54 ods. 2 C.s.p. rozhodol tak, že ich nevylúčil z prejednávania a rozhodovania predmetného sporu.

11. O námietke zaujatosti intervenienta uplatnenej voči ďalším sudcom Krajského súdu v Bratislave najvyšší súd nerozhodoval s poukazom na znenie ustanovenia § 55 veta druhá C.s.p., keďže nebol daný dôvod pre rozhodnutie o vylúčení ani jednej zo sudkýň zaradenej rozvrhom práce do odvolacieho senátu 2Cob. Z uvedeného dôvodu neboli žiadané ani vyjadrenia ďalších sudcov k námietke zaujatosti v zmysle § 55 veta prvá C. s. p..

12. Rovnako tak najvyšší súd nerozhodoval o námietke zaujatosti intervenienta v časti, ktorá smerovala proti sudcom Okresného súdu Bratislava I, nakoľko by nebol dodržaný inštančný postup, keďže vo vzťahu k Okresnému súdu Bratislava I je nadriadeným súdom Krajský súd v Bratislave. Preto o námietke zaujatosti intervenienta v časti, ktorá sa týka sudcov Okresného súdu Bratislava I, je oprávnený rozhodnúť Krajský súd v Bratislave.

13. K predmetnému záveru najvyšší súd dopĺňa, že predmetné rozhodnutie nepredstavuje prekážku pre vznesenie novej námietky zaujatosti niektorou zo strán sporu voči členkám senátu odvolacieho súdu 2Cob, ak sa dozvedia o iných nových skutočnostiach, ktoré by zakladali dôvod pre ich vylúčenie z prejednávania a rozhodovania predmetného sporu podľa ustanovenia § 49 ods. 1 C.s.p..

14. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p. a § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 05. 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.